

Konferencja naukowa pt. *Źródła finansowania Kościoła w Polsce*, Lublin, 25 kwietnia 2013 r.

W dniu 25 kwietnia 2013 r. odbyła się w Lublinie konferencja naukowa zorganizowana przez Koło Naukowe Kanonistów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II poświęcona źródłom finansowania Kościoła w Polsce. Debata była podzielona na trzy sesje, z których każda kończyła się dyskusją.

Obrady otworzył ks. prof. dr hab. Krzysztof Burczak, prodziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Życząc owocnego zgłębiania tematu, wyraził uznanie dla studentów z Koła Naukowego Kanonistów za trafny dobór tematyki konferencji, szczególnie widoczny w kontekście trwających aktualnie prac nad wprowadzeniem nowych form finansowania Kościoła w Polsce.

Pierwszy blok tematyczny poprowadził bp dr hab. Artur Miziński (KUL). Rozpoczął go referat wygłoszony przez bpa prof. dr hab. Józefa Wróbla (KUL) dotyczący finansowania Kościoła z perspektywy V przykazania kościelnego. Na początku wystąpienia ks. biskup odniósł się ogólnie do tematu przykazań kościelnych, ich historii i źródeł, a następnie zanalizował V przykazanie, które zobowiązuje wiernych do troski o potrzeby Kościoła celem zabezpieczenia środków materialnych koniecznych m.in. do: sprawowania kultu, utrzymania budynków kościelnych, prowadzenia działalności charytatywnej, wychowawczej, misyjnej, a także godziwego utrzymania duchownych. Kolejne wystąpienie ks. prof. dr hab. Ambrożego Skorupy (KUL) poświęcone zostało źródłom przychodów instytucji zakonnych. Przytaczając słynną frazę *ora et labora*, ks. profesor przypomniał, że praca w życiu zakonnym jest obecna od samego początku i pozostaje głównym źródłem przychodu, zaś zakonnicy winni żyć ubogo i skromnie. Podkreślił również, że cokolwiek zakonnik nabywa stanowi to przychód klasztoru. Wskazując na inne przykładowe źródła, omówił przychody z tytułu stypendiów mszalnych, wykonywania posług kościelnych i udzielania sakramentów oraz pracy wydawniczej.

Obradom drugiej sesji przewodniczył ks. dr Krzysztof Mikołajczuk (KUL). Rozpoczął ją ks. prof. dr hab. Stanisław Dubiel (KUL) wystąpieniem na temat roli majątku kościelnego w realizacji misji Kościoła. Wychoząc od definicji majątku w prawie cywilnym omówił on strukturę majątku kościelnego. Zaznaczył, że dobra materialne przeznaczone są na realiza-

cję misji Kościoła, która ma charakter religijny, ale Kościół wykonuje ją w warunkach ziemskich, dlatego posługuje się środkami należącymi do porządku doczesnego. Ks. profesor podkreślił, że misja kościoła może być realizowana różnymi metodami, ale wszystkie wymagają nakładów finansowych o różnej wysokości. Bez tego działania Kościoła byłby utrudnione, a niektóre wręcz niemożliwe. To z tego względu Kościół szuka możliwości pozyskiwania dóbr doczesnych.

Następnie głos zabrała mecenas Ewa Lizut (radca prawny Archidiecezji Lubelskiej, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie), która omówiła problematykę darowizn na rzecz Kościoła. W szczególności skoncentrowała się na przepisach ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP określających zasady przekazywania darowizn, a także przepisach ustaw o podatkach dochodowych od osób fizycznych i od osób prawnych, przewidujących dla darczyńców możliwość odliczenia przekazanych kwot od podstawy opodatkowania.

Trzecią sesję poprowadził ks. dr Adam Kaczor (Kurator Koła Naukowego Kanonistów KUL). Na początek rolę i zadanie Ekonomy Konferencji Episkopatu Polski przedstawił ks. mgr lic. Janusz Majda (Ekonom KEP). Prelegent przybliżył funkcję Ekonomy oraz omówił rodzaje spraw finansowych objętych jego odpowiedzialnością, wśród których wymienił sporządzanie sprawozdań z działalności KEP oraz troskę o remonty nieruchomości kościelnych i renowację zabytkowych kompleksów klasztornych. Następnie głos zabrał ks. dr Tadeusz Pajurek (Dyrektor Ekonomiczny Archidiecezji Lubelskiej), który omówił zadania ekonomy diecezjalnego na przykładzie Archidiecezji Lubelskiej. Wyjaśnił także zasady pobierania podatku zwanego „poduszne”, jaki parafie płacą na rzecz diecezji. Z otrzymanych z tego tytułu środków Archidiecezja utrzymuje m.in. kurię, muzeum archidiecezjalne, i archiwa. Zwrócił także uwagę na pozyskiwane przez Archidiecezję środki z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, np. wynajmu lokali, a także omówił problematykę finansowania budownictwa sakralnego w Archidiecezji.

Zwieńczeniem konferencji było wystąpienie ks. prof. dr hab. Piotra Stanisza (Dziekana WPPKiA) prezentujące aktualny stan prac nad zmianami w systemie finansowania Kościoła w Polsce. Ks. profesor z punktu widzenia uczestnika tych prac omówił przygotowane przez Rząd projekty zmian w prawie, zmierzające do likwidacji Funduszu Kościelnego i wprowadzenia możliwości przekazania przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych części (pierwotnie proponowano 0,3%,

aktualnie 0,5%) podatku na rzecz Kościoła lub innego związku wyznaniowego. Kończąc zaznaczył, że zmiany są konieczne i mogą przynieść wiele pożytku samemu Kościołowi, jednak proces ich wprowadzania wymaga czasu, a przedstawione projekty dopracowania.

Podsumowaniem każdej sesji była ożywiona dyskusja, w trakcie której padło wiele pytań m.in. dotyczących regulacji prawnych w sytuacji posiadania konta przez osoby konsekrowane oraz finansowania kościołów w krajach skandynawskich. Konferencję zakończył ks. prof. dr hab. Leszek Adamowicz (Dyrektor Instytutu Prawa Kanonicznego KUL), który podziękował przybyłym za udział w spotkaniu, a studentom za trud włożony w organizację wydarzenia.

*Małgorzata Kliczka, Patrycja Buczyńska, Karolina Lemierz
członkinie Koła Naukowego Kanonistów
Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II*

Konferencja naukowa pt. *Otoczenie prawne turystyki pielgrzymkowej, Sromowce Niżne, 22-24 września 2013 r.*

W dniach 22-24 września 2013 r. w Sromowcach Niżnych nad Dunajcem (woj. małopolskie) odbyła się konferencja naukowa pt. *Otoczenie prawne turystyki pielgrzymkowej*, zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Prawa Wyznaniowego. Było to kolejne wydarzenie naukowe zorganizowane przez/lub pod patronatem PTPW. Wpisuje się ono wyraźnie w realizację celów statutowych Towarzystwa, do których należy nie tylko integracja środowiska specjalistów z zakresu prawa wyznaniowego, ale również popieranie rozwoju nauki prawa wyznaniowego, m.in. poprzez inicjowanie dyskusji naukowej nad różnymi zagadnieniami z tego zakresu. Problematyka konferencji choć wąsko zakreślona, zgromadziła szerokie grono specjalistów z różnych ośrodków naukowych w kraju, co niewątpliwie dowodzi jej aktualności i doniosłości.

Konferencję otworzył Prezes Zarządu PTPW prof. nadzw. dr hab. Tadeusz J. Zieliński (ChAT), który powitał przybyłych i wprowadził w tematykę spotkania. Obrady sesji I. zatytułowanej: *Pielgrzymowanie*